

JORDI SERRANO I DAVID SEMPERE

El jovent i el mur del 68

L'estudi *Els joves i la participació a Catalunya* ha obert un gran debat sobre la qualitat de la nostra democràcia i de les seves perspectives de futur. Des de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia ens agradaria d'aportar al debat la visió central que inspira aquest estudi.

Fa trenta anys estrenàvem democràcia sota els efectes del franquisme que havia anorreat les xarxes i les estructures democràtiques i cíviques. El franquisme, sobretot, havia trencat la tradició republicana que inspirava la implicació dels individus en la participació social i en els afers col·lectius. Sota aquesta perspectiva no va sobtar ningú que, en la transició, els adults que hi participaven fossin molt pocs; però, trenta anys després, esperàvem que una generació educada en les escoles i en una societat democràtica milloraria els nostres estàndards de participació i els situaria al nivell de les democràcies més consolidades. De les dades analitzades, en podem concloure que la realitat actual no és pas aquesta. Creiem que la situació no és alarmant, però sí que és molt millorable.

Hi ha el perill de llegir aquest estudi en clau de culpabilitzar els joves. Nosaltres pensem que, en tot cas, els joves en són les víctimes, mai els culpables. La que podríem anomenar "generació del maig del 68" va ser una generació formada a l'escola i a la universitat franquistes, i és aquí que trobem segurament la clau de volta que explica que, una vegada assolit el poder —en els partits, en les institucions, en els mitjans de comunicació, en les associacions, etc.—, aquesta generació hagi demostrat manca de coherència personal entre allò que diu i allò que fa. Ens fa l'efecte que el poder se l'ha menjada. Alguns autors, com Max Aub l'any 69, ja ens ho advertien: "aquests joves hauran de tornar a descobrir el que sabíem". La generació adulta d'avui encara no ho ha descobert i, és clar, no ho ha pogut transmetre als joves d'avui.

Per nosaltres, els joves participen poc en la vida política, bàsicament perquè no els ho deixen fer. Podríem trobar dues raons que ho expliquen. La primera seria la de les dificultats d'emancipació que troben els nostres joves. Des de fa vint

anys els índexs de desocupació juvenil són esferèidors, i si bé aquests últims anys s'han reduït en part, avui emergeix espectacularment l'índex de precarietat laboral, que arriba al 70% dels joves que treballen. Si a les dificultats d'inserció laboral, hi afegim la manca d'un mercat immobiliari públic que faciliti l'accés dels joves a l'habitatge (de compra o de lloguer), ens adonem que és natural que Catalunya sigui un dels països del món amb l'índex de natalitat més baix i amb l'edat d'emancipació més alta —cinc anys per sobre de França—. La segona raó, menys visible però d'efectes demolidors, és la manca de generositat de la generació del maig del 68 envers la generació dels seus fills en l'esfera pública i col·lectiva. Diguem-ho clar: els adults no deixen que els joves participin en els partits i des de l'exercici del poder —aquesta generació adulta—

fa tot allò que pot per fer les coses difícils a tots aquells qui exerceixen la ciutadania activa. Sembla que quan els joves volen participar-hi per canviar les coses hagin de fer-ho des de fora el sistema. Semblen profètiques les paraules de Josep Pla quan ens deia que és trist que en aquest país, per remoure una petita cosa, s'hagi de fer una revolució cada setmana. Efectivament, tal com deia Eduard Vallory en l'especial sobre els joves d'EL TEMPS, els joves que

volen participar en la vida política són uns autèntics herois.

En el fons encara sotja la nostra democràcia la por de l'enorme participació cívica i política viscuda durant la Segona República. Potser ja n'hi ha prou que tota una generació faci recaure sobre el jovent d'avui les seves limitacions i la seva por. Tenim una democràcia de baixa intensitat, i segurament que millorar-la no és tan complicat. Del que ja no estem tan segurs és que de veritat vulguem millorar-la.

David Sempere, director de l'Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques de la Fundació F. Ferrer i Guàrdia.

Jordi Serrano, director de la Fundació F. Ferrer i Guàrdia.

“Els adults no deixen que els joves participin en els partits i fan el que poden per dificultar l'exercici de la ciutadania activa.”